

Rapport från analys om tillgänglighet för besiktning av traktor b ("4-hjuling" T3b)

1 maj 2023

© Transportstyrelsen

Avdelning väg och järnväg

Teknik väg

Rapporten finns tillgänglig på Transportstyrelsens webbplats www.transportstyrelsen.se

Dnr/Beteckning TSV 2023-3884

Författare Nygren Mats

Månad År Maj 2024

Eftertryck tillåts med angivande av källa.

Innehåll

INNEHÅLL	3
1 INLEDNING	4
2 RESULTAT AV ANALYSEN	4
2.1 Antal registrerade fordon	4
2.2 Utförda besiktningar	5
2.3 Ackrediterade företag och certifierade tekniker	5
2.4 Tillgängliga tider	5
2.5 Priser	5
3 SLUTSATSER	6

1 Inledning

Uppföljning av tillgänglighet och pris utgör delar av den tillsyn som Transportstyrelsen genomför enligt fordonslagen.

Då det framförts synpunkter på svårigheter att få tillgång till tid att genomföra en kontrollbesiktning av 4-hjuling, registrerad som traktor b (T3b)¹ och även avseende kostnaderna för denna besiktning, har Transportstyrelsen genomfört en mindre analys för att bilda sig en uppfattning om nuläget av situationen. Analysen genomfördes under maj 2023.

Då fordonstypen även i vissa fall kan registreras som motorcykel (L7e)², görs vissa jämförelser med denna typ.

2 Resultat av analysen

Nedan redovisas resultatet av analysen i de olika delarna.

2.1 Antal registrerade fordon

I nedanstående tabell redovisas hur många fordon i respektive kategori som finns registrerade i VTR. Hur många som registreras per år från och med 2019 till och med april 2023. Det framgår även hur många av dessa fordon som idag är i trafik respektive avställda samt hur många som har inträtt körförbud.

		EU-kategori T3b	EU- kategori L7e
Antal registrerade fordon i VTR		30748	43979
Antal fordon som registreras/år	2019	5201	112
	2020	5320	84
	2021	6587	56
	2022	6277	52
	Tom april 2023	2302	15
Antal fordon som är/har:	I trafik	29005	16451
	Avställda	1743	27528
	Körförbud	4309	35224

Figur 1 Antal registrerade fordon

¹ Hjultraktorer, vars vikt i olastat och körklart skick är högst 600 kg och konstruerade för en hastighet på mer än 40 km/tim.

² Fyrhjulig motorcykel.

2.2 Utförda besiktningar

I tabellen nedan redovisas genomförda besiktningar av 4-hjuliga traktor b och motsvarande MC.

	2021	2022	2023 (jan- apr)	Summa
Traktor b (t3b)	438	1363	536	2337
MC (L7e)	1653	1523	1108	4284

Figur 2 Utförda besiktningar

2.3 Ackrediterade företag och certifierade tekniker

Av de 10 besiktningsorgan som verkar på den Svenska marknaden inom fordonsbesiktning, är fyra stycken ackrediterade för att kunna genomföra besiktningar av fordon inom kategori³ enligt fordonslagen dit traktor b tillhör. På de fyra besiktningsorganen är det sammanlagt ca 160 stycken tekniker som innehar certifikat att utföra besiktningar.

2.4 Tillgängliga tider

Under tiden för denna analys, gjordes bokningsförsök av en tid för kontrollbesiktning av en traktor b hos de fyra olika ackrediterade besiktningsorganen. Bokningsförsök gjordes både via respektive företags hemsida, men även via telefon.

På ett av företagen går det att boka tid via hemsidan, medan hos de andra tre behöver kunderna ringa för att boka en tid. Det finns tillgängliga tider med några dagars varsel hos alla bolagen, men varierar beroende på var i landet kunden befinner sig. Dock så finns det tekniker och tider att boka i alla Sveriges län.

Noterbart är att endast 2 av de 4 företagen erbjuder tider i Gotlands län.

2.5 Priser

Priset för en besiktning är inte reglerad. Det är upp till marknaden att bestämma.

Snittpriset för en kontrollbesiktning av en MC i december 2022 var 571 kronor.

För traktor b ser prisbilden annorlunda ut. Ett av de fyra företagen som erbjuder kontrollbesiktning har ett listpris enligt deras hemsida från 799 kronor.

Ett annat företag nämner att priserna varierar mellan 2-3000 kronor.

³ Traktorer som inte utgörs av ombyggda bilar samt motorredskap och EG-mobilkranar och släpfordon till traktorer, motorredskap eller EG-mobilkranar, och tunga terrängvagnar och terrängsläp till sådana vagnar.

Tre av de fyra företagen arbetar i huvudsak utifrån att besöka kunderna där de befinner sig, och utför oftast inte besiktningarna på fasta stationer som ett av företagen, vilket gör att priset varierar stort beroende på hur långt avståndet är till kunden, men priser uppemot 3600 kronor för en kontrollbesiktning har nämnts.

3 Slutsatser

Möjligheten att boka tid för att utföra en kontrollbesiktning av en 4-hjuling registrerad som traktor b, är god vid tillfället för denna analys. Tid erbjuds inom en vecka i flera delar av landet.

Visserligen görs analysen vid ett tillfälle och det blir en ögonblicksbild av möjligheten att boka en tid, som kan variera under året och i de olika länen samt mellan orter.

Att prisbilden för att besikta ett fordon registrerat som traktor b är markant högre än för ett fordon registrerat som MC, kan delvis bero på att merparten av företagen som är ackrediterade för fordon i kategori 3 arbetar på så sätt att de besöker kunderna där de finns, istället för att erbjuda fasta stationer dit kunderna kan åka, vilket medför högre kostnader. Dessa kostnader belastar då kunderna.

Transportstyrelsen bedömer att det utifrån antal registrerade fordon, antal ackrediterade företag och certifierade tekniker samt geografisk spridning, i dagsläget tycks vara en fungerande marknad avseende besiktning av traktor b, dock med en viss begränsad konkurrens på området samt ett relativt högt prisläge i jämförelse med om fordonet skulle vara registrerat som MC.